

Kütitud metssealiha jaoks käivitas riik konservide kokkuostu meetme

2025. aastal oli sigade Aafrika katku puhang meie vastutusvaldkonnas üks suurema mõjuga teemasid. Oluliseks riskiteguriks olid siinjuures metssead – nende arvukus kasvas kiiresti ning karjade omavahelised kontaktid suurendasid omakorda taudi levikut.

Selleks, et anda kütitud metssealihale kontrollitud ja nõuetele vastav väljund, toetada metsseapopulatsiooni vähendamist ning pidurdada taudi levikut, käivitas riik ennetusmeetme – metssealihast valmistatud konservide tootmise ja kokkuostu ning Trichinella uuringute kompenseerimise, eraldades Vabariigi Valitsuse reservfondist selleks 1 863 000 eurot.

Konservide meetme elluviimine

Konservitootmise käivitamiseks korraldasime kiireloomulise riigihanke. Tulenevalt Euroopa Liidu sigade Aafrika katku tõrje erimeetmetest saab metssealiha käidelda üksnes samas piirangutsoonis ja selleks määratud ettevõtetes. Seetõttu saime kaasata üksnes Eesti ulukiliha töötlevad ettevõtjad, kelleks osutusid AS Rannarootsi Lihatööstus, AS Linnamäe Lihatööstus ja OÜ Saare Uluk. Raamlepingute

maksimaalne kogumaht on kuni 1 674 000 eurot ning lepingute raames on plaanis tellida orienteeruvalt 555 000 konservi.

Meede jätkub ka 2026. aastal kuni raamlepingu maksimaalse mahu täitumiseni. Tootjad on seejuures kinnitanud valmisolekut jätkata tellimuste täitmist.

Konservide kasutusse suunamine ja jagamise seis

Vabariigi Valitsus ülesandel pidime toodetud metssealihakonservid kasutusse suunama. Lähtusime põhimõttest, et konservid tuleb võimalikult suures ulatuses suunata riigisisesse kasutusse avalikes huvides. Rahvusvahelist toiduabi (nt Ukrainasse) käsitlesime eelkõige tagavaravariandina.

Koos Eesti Varude Keskusega hindasime, et konservid ei sobitu toiduvarude tavapärasesse rotatsioonimudelisse, kuna neid ei saa kaubanduslikult turustada ega pidevalt roteerida. Lisaks saab neid tootjate juures hoida vaid piiratud aja, kuni kuus kuud pärast viimase tellimuse valmimist. Sotsiaalministeeriumiga koos leidsime, et üleriigilise toiduabi jaotuskanaliks sobib kõige paremini Eesti Toidupanga võrgustik ning Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusega arutasime konservide riigikaitselist kasutust.

Seisuga veebruar 2026 üle antud metssealihakonservide kogused:

- ✓ Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse valitsemisele 102 528
- ✓ SA Eesti-Hollandi Heategevusfondile 111 376
- ✓ MTÜ Saaremaa Lasterikaste Perede Ühendusele lasterikaste perede toetamiseks Saaremaal 3579

Plaanime sarnast lähenemist rakendada ka 2026. aastal, võttes ühendust lasterikaste perede ühendustega üle Eesti ja pakkudes konserve lasterikaste perede toetamiseks.

Kokku tellisime 2025. aastal 255 437 konservi ning tänavu veebruari seisuga oli neist avalikku kasutusse suunatud 217 483 konservi (85% algsest tellimusest).

Viimati uuendatud 07.04.2026